2024/2787

31.10.2024.

DELEGIRANA UREDBA KOMISIJE (EU) 2024/2787

od 23. srpnja 2024.

o izmjeni Uredbe (EU) 2019/1009 Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu uključivanja malč folija u kategoriju sastavnih materijala 9.

(Tekst značajan za EGP)

EUROPSKA KOMISIJA,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Uredbu (EU) 2019/1009 Europskog parlamenta i Vijeća od 5. lipnja 2019. o utvrđivanju pravila o stavljanju gnojidbenih proizvoda EU-a na raspolaganje na tržištu te o izmjenama uredaba (EZ) br. 1069/2009 i (EZ) br. 1107/2009 i stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 2003/2003 ([1]), a posebno njezin članak 42. stavak 1.,

budući da:

(1) Uredbom (EU) 2019/1009 utvrđuju se pravila o stavljanju gnojidbenih proizvoda EU-a na raspolaganje na tržištu. Gnojidbeni proizvodi EU-a smiju sadržavati samo materijale koji pripadaju jednoj od kategorija sastavnih materijala (CMC) iz Priloga II. Uredbi (EU) 2019/1009. U skladu s tom uredbom Komisija mora procijeniti kriterije biorazgradivosti za malč folije kako bi ih se uključilo u kategoriju sastavnih materijala 9. Komisija je tu procjenu provela uz pomoć vanjske studije („studija”) ([2]).

(2) Malč folije koriste se za održavanje, poboljšavanje ili zaštitu fizikalnih ili kemijskih svojstava, strukture ili biološke aktivnosti tla. Mogu poboljšati zadržavanje vode u tlu i povećati temperaturu tla, što pozitivno utječe na uzgoj usjeva. Korištenje malč folija sprečava rast korova pa se usjevi ne trebaju boriti s korovom za sunčevu svjetlost i hranjiva. Stoga bi korištenje malč folija moglo dovesti do učinkovitijeg korištenja gnojiva. Malč folije smanjile bi i upotrebu herbicida, što bi doprinijelo postizanju cilja iz Komunikacije o strategiji „od polja do stola” da se ukupna upotreba kemijskih pesticida i rizik od njih smanje za 50 % do 2030.

(3) Studija je pokazala da na tržištu postoje malč folije koje su biorazgradive i koje nisu boirazgradive, a koriste se kao nacionalni gnojidbeni proizvodi. Trebalo bi utvrditi odgovarajuće zahtjeve za uključivanje biorazgradivih polimera u obliku malč folija u područje primjene Uredbe (EU) 2019/1009. Biorazgradnju bi trebalo procijeniti i u tlu i u vodenom okolišu.

(4) U okviru studije razvijena je metoda za predviđanje ponašanja polimera pri biorazgradnji primjenom matematičkog modela koji prikazuje korelaciju između biorazgradivosti u ispitnim uvjetima i u prirodnim okruženjima koja su reprezentativna za različite regije Unije. Stoga su u studiji ocijenjeni različiti čimbenici kao što su temperatura tla, pH-vrijednost tla, sadržaj vode u tlu, temperatura vode i drugi čimbenici povezani sa svojstvima polimera (kemijska struktura, kristalnost, površina i debljina). Uz to su izneseni prijedlozi za kriterije biorazgradivosti u tlu i vodi za malč folije.

([1]) SL L 170, 25.6.2019., str. 1., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2019/1009/oj.
([2]) Studija za procjenu kriterija biorazgradivosti polimera koji se koriste u gnojidbenim proizvodima EU-a kao tvari za oblaganje ili za povećanje kapaciteta zadržavanje vode ili svojstva močivosti proizvoda te malč folija, ISBN 978-92-68-05051-7; doi:10.2873/23399.

(5) Kad je riječ o kriterijima biorazgradivosti u tlu, s obzirom na to da malč folije podrazumijevaju nanošenje velikih količina polimera na tlo, njihova biorazgradivost trebala bi se dokazati u roku od najviše 24 mjeseca. Trebalo bi dopustiti ubrzanu metodu ispitivanja da bi se razdoblje ispitivanja skratilo. Studija je pokazala da postoji odgovarajuća korelacija između stvarnih uvjeta i temperatura koje su više od 25 °C, što je temperatura pri kojoj se provodi ispitivanje. Ispitivanjem na višoj temperaturi, npr. 37 °C, biorazgradnja se ubrzava, ali se još uvijek smatra prihvatljivom s obzirom na mikrobiologiju i okolišne čimbenike u stvarnim uvjetima. Rezultati dobiveni metodom razvijenom u okviru studije pokazali su da bi se razdoblje ispitivanja u određenim slučajevima moglo skratiti. Stoga bi trebalo uvesti ubrzano ispitivanje pri temperaturi od 37 °C u posebnim uvjetima kao alternativnu mogućnost za dokazivanje konačne razgradnje ili mineralizacije od 90 %.

(6) U okviru kriterija biorazgradivosti za vodeni okoliš trebalo bi uzeti u obzir funkciju malč folija i raspoložive ispitne metode. Kad je riječ o funkciji, malč folije stavljaju se na tlo radi poboljšanja ili zaštite fizikalnih ili kemijskih svojstava, strukture ili biološke aktivnosti tla, u prosjeku tijekom 12 mjeseci. Svrha je malč folija da se polako razgrađuju kad su izložene različitim okolišnim čimbenicima, prije svega sunčevoj svjetlosti i kiši. Biorazgradnju, do koje neizbježno dolazi u razdoblju funkcionalnosti, trebalo bi ograničiti kako bi malč folija i dalje mogla vršiti svoju funkciju. Raspoložive metode za ispitivanje biorazgradivosti u vodi pouzdane su 12 mjeseci. Stoga bi kriterije biorazgradivosti u vodenom okolišu tijekom razdoblja ispitivanja trebalo utvrditi na razini koja bi omogućila da malč folije izvršavaju svoju funkciju i da se istodobno spriječi akumulacija polimera u vodenom okolišu. Pretpostavlja se da će se proces biorazgradnje nastaviti nakon ispitnog razdoblja od 12 mjeseci i doseći 90 % u roku od 24 mjeseca nakon razdoblja funkcionalnosti. Iako se konačna razgradnja ne može dokazati postojećim ispitnim metodama, ta je pretpostavka pouzdana jer je potencijal biorazgradnje ispitivanog materijala već dokazan, a materijal će i dalje biti izložen istim okolišnim čimbenicima. Međutim, s obzirom na tekući rad na razvoju metoda ispitivanja biorazgradnje u vodenom okolišu i u cilju podupiranja inovacija, u područje primjene pravila EU-a o usklađivanju trebalo bi uključiti i malč folije za koje se može dokazati da zadovoljavaju iste kriterije biorazgradnje za tlo i vodeni okoliš.

(7) U stvarnim uvjetima malč folije se stavljaju na tlo i ne bi smjele dospjeti u vodeni okoliš. Iako se ne može potpuno isključiti da će dijelovi malč folija dospjeti u vodeni okoliš, mogući rizici za vodeni okoliš smanjeni su jer bi ti polimeri došli do vodnih tijela tek nakon što se već počnu razgrađivati u tlu. Da bi se potencijalni rizici dodatno smanjili, trebalo bi utvrditi zahtjev za označivanje kojim bi se krajnje korisnike upozorilo da ne koriste proizvod u blizini površinskih voda i da održavaju granične pojaseve u skladu s nacionalnim propisima o korištenju gnojiva. Ako takvi propisi na postoje, trebalo bi poštovati minimalan granični pojas od 3 m. Osim toga, kako bi se izbjeglo ispiranje u vodna tijela i potakla biorazgradnja u tlu, oznake na malč folijama trebale bi sadržavati i uputu da se proizvod nakon razdoblja funkcionalnosti unese u tlo.

(8) Kako bi se osigurali jednaki uvjeti tržišnog natjecanja, trebalo bi navesti ispitne metode za dokazivanje usklađenosti s kriterijima biorazgradivosti. Te su ispitne metode utvrđene u europskim i međunarodnim normama i stoga su pouzdane i ponovljive.

(9) Polimeri koji su već uvršteni u CMC 9. moraju proći ispitivanje akutne toksičnosti za rast biljaka, ispitivanje akutne toksičnosti za gujavice i ispitivanje inhibicije nitrifikacije s mikroorganizmima u tlu. Kako bi se osigurala visoka razina zaštite zdravlja ljudi i okoliša, ista bi se ispitivanja trebala primjenjivati i na polimere u malč folijama. Osim toga, s obzirom na to da se malč folije koriste u većim količinama od drugih polimera iz CMC-a 9., polimeri u malč folijama također bi trebali proći ispitivanje kronične toksičnosti za gujavice.

(10) Uredbu (EU) 2019/1009 trebalo bi stoga na odgovarajući način izmijeniti,

DONIJELA JE OVU UREDBU:

Članak 1.

Uredba (EU) 2019/1009 mijenja se kako slijedi:

1. Prilog II. mijenja se u skladu s Prilogom I. ovoj Uredbi;

2. Prilog III. mijenja se u skladu s Prilogom II. ovoj Uredbi.

Članak 2.

Ova Uredba stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu 23. srpnja 2024.

Za Komisiju
Predsjednica
Ursula VON DER LEYEN

PRILOG I.

Dio II. odjeljak „CMC 9.: POLIMERI KOJI NISU POLIMERI HRANJIVA” u Prilogu II. Uredbi (EU) 2019/1009 mijenja se kako slijedi:

1. umeće se sljedeća točka 1.a:

   „1.a Gnojidbeni proizvod EU-a iz PFC-a 3. može sadržavati polimer u obliku malč folije.”;

2. umeće se sljedeća točka 2.a:

   „2.a Polimer u malč foliji iz točke 1.a mora zadovoljiti kriterije biorazgradivosti utvrđene u Dodatku 2. ovom Prilogu.”;

3. u točki 3. uvodni tekst zamjenjuje se sljedećim:

   „Za polimere iz točke 1. podtočaka (a) i (b) i točke 1.a, uz razumno predvidive uvjete upotrebe u gnojidbenom proizvodu EU-a, ni polimer ni nusproizvodi njegove razgradnje općenito ne smiju štetno utjecati na zdravlje životinja ili biljaka ni na okoliš. Polimeri iz točke 1. podtočaka (a) i (b) i točke 1.a moraju proći ispitivanje akutne toksičnosti za rast biljaka, ispitivanje akutne toksičnosti za gujavice i ispitivanje inhibicije nitrifikacije s mikroorganizmima u tlu kako slijedi:”;

4. dodaje se sljedeća točka 4.:

   „4. Polimer iz točke 1.a mora proći ispitivanje kronične toksičnosti za gujavice tako da se:

      (a) nakon 28-dnevnog razdoblja inkubacije zabilježena smrtnost i biomasa preživjelih odraslih jedinki gujavica u tlu izloženom ispitnom materijalu ne razlikuju za više od 10 % od onih u odgovarajućem uzorku tla koje nije izloženo ispitnom materijalu;

      (b) nakon 56-dnevnog razdoblja inkubacije zabilježeni broj mladih jedinki u tlu izloženom ispitnom materijalu ne razlikuje za više od 10 % od onoga u odgovarajućem uzorku tla koje nije izloženo ispitnom materijalu.

      Rezultati se smatraju valjanima samo ako u kontrolama (tj. slijepim probama tla):

      (a) nakon 28-dnevnog razdoblja inkubacije zabilježena smrtnost odraslih jedinki nije veća od 10 %;

      (b) nakon 56-dnevnog razdoblja inkubacije u svakom repliciranom uzorku (s 10 odraslih jedinki) nastane najmanje 30 mladih jedinki; i

      (c) koeficijent varijacije razmnožavanja nije veći od 30 %.”;

5. dodaje se sljedeći Dodatak 2.:

„Dodatak 2.

Kriteriji biorazgradivosti polimera za malč folije iz odjeljka CMC 9. točke 1.a

1. Biorazgradivost polimera u malč folijama iz odjeljka CMC 9. točke 1.a dokazuje se u sljedeća dva okolišna medija:

   (a) 1. medij: tlo;

   (b) 2. medij: slatka, estuarijska ili morska voda ili ploha dodira vode i sedimenta.

2. Polimer mora postići:

   (a) u 1. mediju:

      1. konačnu razgradnju od najmanje 90 % u odnosu na razgradnju referentnog materijala u roku od 24 mjeseca plus razdoblje funkcionalnosti proizvoda kako je navedeno na oznaci; ili

      2. mineralizaciju od najmanje 90 %, mjereno kao nastali CO_2, tijekom razdoblja od najviše 24 mjeseca plus razdoblje funkcionalnosti proizvoda kako je navedeno na oznaci;

(b) u 2. mediju:

1. konačnu razgradnju od najmanje 30 % u odnosu na razgradnju referentnog materijala u roku od 12 mjeseci; ili

2. konačnu razgradnju od najmanje 90 % u odnosu na razgradnju referentnog materijala u roku od 24 mjeseca plus razdoblje funkcionalnosti proizvoda kako je navedeno na oznaci.

3. Za dokazivanje usklađenosti s kriterijima biorazgradivosti iz točke 2. podtočke (a) primjenjuje se jedna od sljedećih ispitnih metoda:

(a) EN ISO 17556:2019: Plastika – Određivanje konačne aerobne biorazgradljivosti plastičnih materijala u tlu mjerenjem potrošnje kisika u respirometru ili količine nastalog ugljikova dioksida;

(b) ISO/CD 23517:2021: Plastika – materijali biorazgradivi u tlu za malč folije za upotrebu u poljoprivredi i hortikulturi;

(c) ASTM D5988-96:2018: Standardna ispitna metoda za određivanje aerobne biorazgradivosti plastičnih materijala u tlu.

4. Kad pri temperaturama između 25 °C i 37 °C nema faznog prijelaza (staklastog prijelaza ili taljenja), temperatura tijekom ispitivanja u skladu s točkom 3. podtočkama (a), (b) i (c) može se prilagoditi na 37 °C.

U tom se slučaju smatra da je usklađenost s relevantnim kriterijem iz točke 2. podtočke (a) dokazana ako polimer postigne:

(a) najmanje 45 % konačne razgradnje ili mineralizacije iz točke 2. podtočke (a) u zasebnom ispitivanju pri 25 °C u 10 mjeseci, pri čemu razgradnja ili mineralizacija moraju napredovati i ne smije se doseći faza platoa, osim ako se postigne razgradnja ili mineralizacija od najmanje 90 %; i

(b) jedan od sljedećih kriterija:

i. konačnu razgradnju od najmanje 90 % u odnosu na razgradnju referentnog materijala u roku od 10 mjeseci plus razdoblje funkcionalnosti proizvoda kako je navedeno na oznaci; ili

ii. mineralizaciju od najmanje 90 %, mjereno kao nastali CO_2, tijekom razdoblja od najviše 10 mjeseci plus razdoblje funkcionalnosti proizvoda kako je navedeno na oznaci.

5. Za dokazivanje usklađenosti s kriterijima biorazgradivosti iz točke 2. podtočke (b) primjenjuje se jedna od sljedećih ispitnih metoda:

(a) EN/ISO 14851:2019: Određivanje konačne aerobne biorazgradljivosti plastičnih materijala u vodenom mediju. Metoda mjerenja potrebnog kisika u zatvorenom respirometru;

(b) EN/ISO 14852:2021: Određivanje konačne aerobne biorazgradljivosti plastičnih materijala u vodenom mediju. Metoda analize nastaloga ugljikovog dioksida;

(c) ASTM D6691:2018: Standardna ispitna metoda za određivanje aerobne biorazgradivosti plastičnih materijala u morskom okolišu na temelju definirane mikrobne zajednice ili inokuluma prirodne morske vode.

(d) EN/ISO 19679:2020: Plastika – Određivanje aerobne biorazgradnje neplutajućih plastičnih materijala u sučelju morske vode/sedimenta – Metoda analize razvijenoga ugljikovog dioksida;

(e) EN/ISO 18830:2017: Plastika – Određivanje aerobne biorazgradnje plutajućih plastičnih materijala u sučelju morska voda / pješčani sedimenti – Metoda mjerenja zahtjeva za kisikom u zatvorenom respirometru.

6. Polimeri se mogu ispitivati u bilo kojem od sljedećih oblika:

(a) u obliku koji se stavlja na tržište;

(b) u obliku praha kao mljevena folija.

7. Sljedeći se materijali mogu upotrijebiti kao referentni materijali:

(a) pozitivne kontrole: biorazgradivi materijali kao što su prah mikrokristalne celuloze, celulozni filtri bez pepela ili poli-β-hidroksibutirat;

(b) negativne kontrole: polimeri koji nisu biorazgradivi, kao što su polietilen i polistiren.”

PRILOG II.

U dijelu I. točki 1. u Prilogu III. Uredbi (EU) 2019/1009 dodaje se sljedeća podtočka (fa):

„(fa) za proizvode koji pripadaju PFC-u 3. i sadržavaju polimer iz Priloga II. dijela II. odjeljka CMC 9. točke 1.a:

(a) razdoblje nakon upotrebe tijekom kojeg će poboljšivač tla izvršavati svoju funkciju („razdoblje funkcionalnosti”) i koje nije dulje od razdoblja između dviju primjena u skladu s uputama za upotrebu iz podtočke (d) ove točke;

(b) uputa da proizvod treba primjenjivati uz poštovanje graničnih pojaseva određenih za gnojidbene proizvode u skladu s relevantnim nacionalnim propisima ili, ako nema takvih propisa, najmanje 3 m od tijela površinskih voda;

(c) uputa da se poštuju nacionalni propisi o rukovanju malč folijama nakon njihova razdoblja funkcionalnosti ili, ako nema takvih propisa, da se proizvod nakon razdoblja funkcionalnosti unese u tlo i u njemu ostavi;”.